PROCEDURE

VHF-communicatie

Sector Polder, Donk, Weel en Waasland

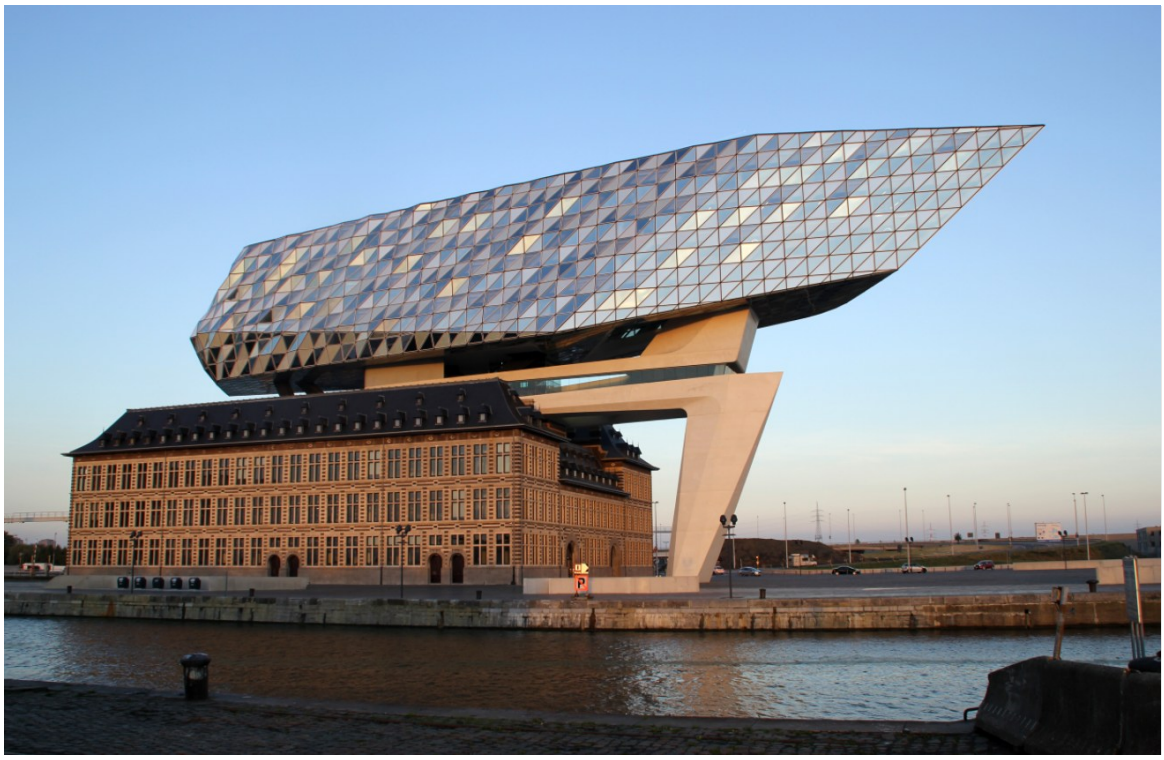

VTS PORT OF ANTWERP-BRUGES

Auteur: Nautical Operations

Versie: 2.02

Datum: December 2024

Inhoud

Sector Polder, Donk, Weel en Waasland **1**

VTS PORT OF ANTWERP-BRUGES **1**

1 Inleiding **4**

2 Algemene bepalingen **5**
2.1 VTS-Definities 5
2.2 Toepassingsgebied 5
2.3 Voertaal 6
2.4 Verplichte deelname aan het VTS 6
2.5 Uitluisterplicht 6
2.6 Verantwoordelijkheid 6
2.7 Dienstverlening 6
2.8 Gespreksdiscipline 6
2.9 Structuur gesprek via VHF-radio 7
2.10 Basiswoorden 8
2.11 Berichtindicatoren (Message markers) 8
2.12 Standaard melding (model van de 3W's) 9
2.13 Verkeersaanwijzing 10
2.14 Verkeersafspraken 10
2.15 Havenscheepvaartbericht 10
2.16 Navigatiebericht 10
2.17 In de laag meren/ duikwerkzaamheden/ LNG-bunkering/ testen reddingssloep 10
2.18 Ankeren 10

3 Zeevaart **11**
3.1 Verplichte meldingen 11

4 Binnenvaart **13**
4.1 Verplichte meldingen 13

5 Wachtzones voor de sluis **14**

6 Inwerkingtreding en contactgegevens **15**
6.1 Contact VTS-center 15

7 Bijlagen **16**
7.1 VTS-werkingsgebied ‘Sector Waasland’ 16
7.2 VTS-werkingsgebied ‘Sector Polder’ 17
7.3 VTS-werkingsgebied ‘Sector Donk’ 18
7.4 VTS-werkingsgebied ‘Sector Weel’ 19
7.5 Oosterweelwerken 20

1 Inleiding

Dit document beschrijft de VHF-communicatieprocedures die gebruikt moeten worden tussen het VTS-center en de verkeersdeelnemers. Het toepassen van deze procedures draagt bij tot het bevorderen van de veiligheid, verhoging van de efficiëntie van het scheepvaartverkeer en het waarborgen van het milieu binnen de haven van Antwerpen Brugge. Dit document heeft als doel het overzichtelijk beschikbaar stellen van de geldende regelgeving, procedures en begripsbepaling voor deelname aan het scheepvaartverkeer waarbij VTS-dienstverlening toegepast wordt.

Dit document bevat 3 delen:

1. Algemene bepalingen
2. Procedures voor Zeevaart
3. Procedures voor Binnenvaart

2 Algemene bepalingen

Het VTS-center is 24/7 actief

2.1 VTS-Definities

- **Verkeersdeelnemer**: De gezagvoerder of elke persoon die de feitelijke leiding heeft over een vaartuig te water binnen het VTS-werkingsgebied dat niet gemeerd is.
- **Gemeerd**:
    - Alle lijnen zijn volgens de afgesproken/verplichte meerconfiguratie vast en onder spanning;
    - Het schip is in de juiste positie;
    - De sleeptaken zijn beëindigd (indien van toepassing).
- **Ontmeerd**:
    - Sleepboten zijn vast aan het schip (indien van toepassing);
    - Alle meerlijnen tussen wal en schip zijn los.

2.2 Toepassingsgebied

Het VTS-werkingsgebied is als volgt gedefiniëerd :

- Linkeroever:
    - **Sector Waasland** (kaart bijlage 1), begrensd door het bovenhoofd van Kallosluis en het bovenhoofd van de Kieldrechtsluis. Deze Sector heeft als roepnaam: **'Sector Waasland'** en is operationeel op **VHF-kanaal 74,**
    - Vanaf 15 april 2024 worden de VTS-services tijdelijk opgeschort, Ship-Ship communicatie blijft op VHF 74. Er zullen enkel VTS-services worden gegeven bij volgende bijzondere omstandigheden, indien nodig:
        - Bij noodweer (bijzondere meteorologische omstandigheden)
        - Bij bijzondere transporten
        - Bij incidenten in Sector Waasland
        - Op verzoek van HKD

- Rechteroever:
    - **Sector Polder** (kaart bijlage 2), begrensd door het bovenhoofd van de Zandvliet- en Berendrechtsluis, de ingang van de Schelde-Rijnverbinding en Lillobrug. Deze Sector heeft als roepnaam **'Sector Polder'** en is operationeel **op VHF-kanaal 2.**
    - **Sector Donk** (kaart bijlage 3), begrensd door de Lillobrug, het bovenhoofd van de Boudewijn- en Van Cauwelaertsluis en de imaginaire lijn in het Hansadok ter hoogte van ligplaatsen 240-415. Deze Sector heeft als roepnaam '**Sector Donk'** en is operationeel op **VHF-kanaal 22.**
    - **Sector Weel** (kaart bijlage 4) begrensd door de imaginaire lijn in het Hansadok ter hoogte van de ligplaatsen 240-415 en de overgang tussen Straatsburgdok en Amerikadok, deze Sector heeft als roepnaam '**Sector Weel'** en is operationeel op **VHF-kanaal 62.**

- **Oosterweelwerken** (kaart bijlage 5), start aan de werfzone ter hoogte van het Straatsburgdok tot aan Passagelijn Oost (Brug Van den Azijn / Brug Deurne-Bal). Deze heeft roepnaam '**Passageplanner Oosterweelwerken'** en is operationeel op **VHF-kanaal ~~10~~ 5. Vanaf 03/12/2024 08.00 verandert het VHF-kanaal 10 naar VHF-kanaal 5 voor de Passageplanner.**

2.3 Voertaal

In het VTS-werkingsgebied zijn de voertalen primair Nederlands en secundair Engels (volgens SMCP) (cfr. Havenpolitieverordening (verder HPV genoemd, artikel 8.1.16)

2.4 Verplichte deelname aan het VTS

Deelname aan de VTS-dienstverlening is verplicht voor alle verkeersdeelnemers in Sector Polder, Sector Donk, Sector Weel en Sector Waasland indien deze door bijzondere omstandigheden (zie 2.2) actief is.

2.5 Uitluisterplicht

Alle verkeersdeelnemers zijn verplicht uit te luisteren gedurende de vaart in Sector Polder, Sector Donk, Sector Weel en Sector Waasland indien deze door bijzondere omstandigheden (zie 2.2) actief is, op het betreffende VTS-Sectorkanaal (kaart bijlage 1, 2, 3, 4). Als het uitluisteren op het VTS-Sectorkanaal moet worden onderbroken (bijv. voor een oproep aan de sluizen), dienen de verkeersdeelnemers dit te melden aan de VTS-operator van de betreffende Sector. Deze onderbreking moet zo kort mogelijk zijn.

2.6 Verantwoordelijkheid

Niets in deze procedure ontheft de verkeersdeelnemer van zijn verantwoordelijkheid voor een veilige navigatie. Informatie verschaft door VTS ontslaat niemand van het naleven van de geldende reglementen of van het handelen volgens de principes van 'goed zeemanschap'. Informatie, verkregen van of verstrekt door de VTS-autoriteit, moet door de verkeersdeelnemer worden gebruikt voor het optimaliseren van de veilige navigatie. De verkeersdeelnemer geeft op zijn beurt op verzoek van de VTS-autoriteit de gevraagde informatie.

2.7 Dienstverlening

In het toepassingsgebied wordt de VTS-dienstverlening aangeboden aan de verkeersdeelnemer conform de IMO Resolutie A 857 (20) en de 'IALA Recommendations and Guidelines for VTS Centers'.

2.8 Gespreksdiscipline

Op de VTS-Sectorkanalen mag uitsluitend communicatie worden gevoerd met als onderwerp de veilige navigatie of verkeersafwikkeling. Het is toegestaan aan verkeersdeelnemers onderling

navigatie afspraken te maken op het VHF-Sectorkanaal. De VTS-operator maakt afspraken tussen de verkeersdeelnemers wanneer:

- De verkeersdeelnemers hierom vragen
- De VTS-operator twijfels heeft over de afspraak die onderling door de verkeersdeelnemers gemaakt werd
- Een situatie zich ontwikkelt waarbij een afspraak gemaakt moet worden en er geen initiatief komt van de verkeersdeelnemers

Onder alle omstandigheden dient een strakke gespreksdiscipline gehandhaafd te worden, waartoe het VTS-center zo nodig aanwijzingen kan geven.

Basisprincipes zijn:

- Als het VTS-center het bericht eindigt met “OVER” is er antwoord gewenst van de verkeersdeelnemer;
- Eindigt het VTS-center het bericht met “UIT” dan is er geen antwoord gewenst van de verkeersdeelnemer;
- Eindigt het VTS-center het bericht met "STAND-BY" dan is er geen antwoord gewenst van de verkeersdeelnemer en moet de verkeersdeelnemer nauwgezet blijven uitluisteren: het VTS-center zal terug contact opnemen met de verkeersdeelnemer die "STAND-BY" staat. Het VTS-center zal de verkeersdeelnemer oproepen, onmiddellijk gevolgd door het bericht. (De procedure om contact te leggen wordt na het in "STAND-BY" zetten van een verkeersdeelnemer overgeslagen.) (Samengevat: ‘wacht en ik roep u terug op’)

2.9 Structuur gesprek via VHF-radio

Door boodschappen steeds op gestructureerde wijze op te bouwen is snelle, duidelijke en professionele communicatie tussen de verkeersdeelnemer en het VTS-center mogelijk. Structuur zorgt ervoor dat de communicatie een zo klein mogelijke inspanning van het VTS-center en de verkeersdeelnemer vergt. Dit geeft het VTS-center meer tijd voor het interpreteren van het verkeersbeeld en voor de communicatie met de overige verkeersdeelnemers. Een gesprek op het VTS-Sectorkanaal dient te voldoen aan volgende structuur:

DOEL	**STRUCTUUR BOODSCHAP**	**VOORBEELD** (Tuimelaar verlaat het Bevrijdingsdok)
1. Contact leggen	(Naam Schip/Sector VTS) DIT IS (Naam Sector VTS/ schip)	Tuimelaar, dit is Sector Polder, OVER.
	(Naam Sector VTS/schip) DIT IS (Naam schip/ Sector VTS)	Sector Polder, dit is Tuimelaar, OVER.
2. Uitwisselen van informatie	(Naam Schip/Sector VTS) DIT IS (Naam Sector VTS/ schip)	Tuimelaar, dit is Sector Polder:
	Inhoud bericht met gebruik van berichtindicator (message marker)	Informatie, 1 maal vaart in de monding van het Bevrijdingsdok bestemd voor de Zandvlietsluis Vraag, Wat is uw intentie?
3. Einde boodschap (en zender	OVER	OVER

verwacht een antwoord)		
4. Einde gesprek (en zender verwacht geen antwoord)	UIT	

2.10 Basiswoorden

Basiswoorden zijn woorden die gebruikt worden om op een gestandaardiseerde wijze routine-boodschappen te verwoorden. Door steeds te communiceren volgens de gestandaardiseerde procedures is snelle, duidelijke en professionele communicatie tussen de verkeersdeelnemer en het VTS-center mogelijk zodat beide partijen zo weinig mogelijk belast worden. Dit geeft het VTS-center meer tijd voor het interpreteren van het verkeersbeeld en voor de communicatie met de overige verkeersdeelnemers.

Basiswoorden:

- Over
- Uit
- Stand-by
- Negatief (Negative)
- Positief (Positive)
- Foutief (Mistake)
- Herhaal (Repeat: als een deel van het bericht van bijzonder belang is en niet verloren mag gaan)

  (Say again: als men een bericht niet goed heeft verstaan)
- Correctie (Correction)
- Begrepen (Understood)
- Sluiten (Closed: als een VTS Sector de diensten opschort en geen luisterwacht meer onderhoudt eindigt het VTS-center het bijzonder havenscheepvaartbericht met 'sluiten')

2.11 Berichtindicatoren (Message markers)

Ter bevordering van de gespreksdiscipline en ter voorkoming van overbelasting van de VTS-Sectorkanalen, kan het VTS-center gebruik maken van de internationaal vastgestelde berichtindicatoren (Message markers) tijdens de communicatie met de verkeersdeelnemers. Dit alles om de communicatie kort, zakelijk en helder te houden voor alle verkeersdeelnemers.

Toepassing

Na oproep wordt de informatie voorafgegaan door één van de 8 onderstaande indicatoren om zo de nadruk te leggen op de intentie van het bericht. Deze indicatoren kunnen door alle verkeersdeelnemers op de VTS-Sectorkanalen in het berichtenverkeer worden toegepast.

Het betreft de volgende 8 berichtindicatoren:

- **Informatie**: het bericht houdt waargenomen feiten in
- **Vraag**: het bericht is een vraag
- **Antwoord**: het bericht is een antwoord op de vorige vraag
- **Intentie**: het bericht informeert andere verkeersdeelnemers of het VTS-center over voorgenomen navigatie maatregelen van het schip dat het uitzendt
- **Verzoek**: het bericht verzoekt actie van de verkeersdeelnemer voor wie het bericht bestemd is
- **Waarschuwing**: het bericht is een waarschuwing voor gevaar
- **Advies**: het bericht is een aanbeveling waarmee het VTS-center de verkeersdeelnemer voor wie het bericht bestemd is wil beïnvloeden
- **Verkeersaanwijzing**: een aanwijzing van het VTS-center gegeven aan een verkeersdeelnemer volgens artikel 8.3.1 van het HPV

2.12 Standaard melding (model van de 3W's)

Een verkeersdeelnemer dient zich conform het reglement op welbepaalde momenten verplicht te melden.

Het VTS-center vormt een verkeersbeeld op basis van de combinatie van technische data (radarbeelden, AIS, CCTV) en VHF-meldingen. De VHF-melding moet voldoen aan het gestandaardiseerd model zodat de communicatie efficiënt verloopt en de informatie onmiddellijk duidelijk is voor alle verkeersdeelnemers. Daarom wordt een standaard melding opgebouwd volgens het model van de 3W's: **wat, waar en waarheen**.

Wat: de naam van het schip, eventueel aangevuld met het scheepstype of andere informatie die relevant is voor de manoeuvreerbaarheid van het schip (bv. diepgang, beperkt manoeuvreerbaar).

Waar: positie van het schip

Waarheen: bestemming van het schip (voor zeevaart + meerzijde)

Voorbeeld:

- Sector Donk, dit is de Tuimelaar, OVER.
- Tuimelaar, dit is Sector Donk, OVER.
- Sector Donk, de Tuimelaar (wat) verlaat zo dadelijk het 6de havendok (waar) met bestemming K504 (waarheen), OVER
- Tuimelaar, dit is Sector Donk, Donk begrepen, UIT.

In het vervolg van de procedures wordt verwezen naar 'het model van de 3W's'.

Indien tijdens het traject doorheen het VTS-gebied de derde W (waarheen: bestemming) wijzigt dient dit zo snel mogelijk aan het VTS-center gecommuniceerd te worden.

Indien de geplande meerzijde voor een zeeschip wijzigt dient dit zo snel mogelijk aan het VTS-center gecommuniceerd te worden.

2.13 Verkeersaanwijzing

Een verkeersaanwijzing is een aanwijzing van het VTS-center aan een verkeersdeelnemer. De aanwijzing wordt gegeven conform de wettelijke voorschriften bepaald in artikel 8.3.1 van de havenpolitieverordeningen.

2.14 Verkeersafspraken

Het is toegestaan aan verkeersdeelnemers onderling navigatie afspraken te maken op het VHF-Sectorkanaal. Deze verkeersafspraken dienen verplicht op het VTS-Sectorkanaal gemaakt te worden zodat het VTS-center en de andere verkeersdeelnemers op de hoogte zijn van de situatie. Het VTS-center zal te allen tijde de haalbaarheid en correcte uitvoering van de gemaakte afspraken bewaken en indien nodig ingrijpen.

2.15 Havenscheepvaartbericht

Bij uitzonderlijke situaties binnen het VTS-werkingsgebied zal de respectievelijke VTS-Sector een havenscheepvaartbericht omroepen.

2.16 Navigatiebericht

Een navigatie bericht kan door de VTS-operator uitgezonden worden vlak voor een sluis leegloopt in de Sector. Dit bericht is bestemd voor de verkeersdeelnemers in en rond de sluis en geeft een actueel overzicht van de verkeerssituatie. Verkeer in de sluis kan zich zo vergewissen wat de verkeerssituatie in de onmiddellijke omgeving is alvorens de VTS-Sector in te varen. Verder wordt een navigatiebericht in de VTS-Sector gegeven wanneer er bijzondere navigatie of maneuvers plaatsvinden die de aandacht vereisen van de overige verkeersdeelnemers.

2.17 In de laag meren/ duikwerkzaamheden/ LNG-bunkering/ testen reddingssloep

Vóór het in de laag meren, starten duikwerkzaamheden, testen van reddingssloep, starten LNG-bunkering en bij het beëindigen ervan dient het VTS-center op de hoogte gesteld te worden, zoals wordt aangegeven in de voorwaarden van de toelating.

2.18 Ankeren

Indien een verkeersdeelnemer gebruik wil maken van het anker van het schip dient dit aan het VTS-center gemeld te worden.

3 Zeevaart

Deze procedures beschrijven wat zeeschepen waar en wanneer moeten melden aan de VTS-Sector. De melding dient steeds volgens paragraaf 2.12, het model van de 3W's (Wat; Waar; Waarheen) te gebeuren op het relevante VTS-Sectorkanaal:

- Sector Polder: **VHF-kanaal 02**
- Sector Donk**: VHF-kanaal 22**
- Sector Weel: **VHF-kanaal 62**
- **Sector Waasland (zie 2.2): VHF-kanaal 74**

3.1 Verplichte meldingen

Zeeschepen zijn in volgende situaties verplicht te melden op het VTS-Sectorkanaal:

1. Alvorens het invaren van de VTS Sector via 1 van de sluiscomplexen:
   - Loods aan boord (indien van toepassing)
   - Vlak voor het losvallen in de sluis, alvorens de VTS Sector in te varen.

2. Bij passage van een Sectorgrens.

3. Bij het verlaten van een ligplaats binnen de VTS Sector.

   - Eerst bij de start van 'singling-up'. De loods of kapitein meldt volgens het model van de 3W's. Bij de tweede 'W' (waar) moet de verkeersdeelnemer ook melden dat het schip aan het opsingelen/opkorten is. Het VTS-center heeft door deze melding de mogelijkheid om zich te vergewissen van het verkeersbeeld alvorens het schip los is.

   - Vervolgens op het moment dat het schip ontmeerd is.

4. Als het schip volledig gemeerd is.

5. Als het schip de intentie heeft tot het uitvoeren van een (bijzonder) manoeuvre dat een impact heeft of kan hebben op de verkeersstroom. Het schip roept de betrokken VTS-Sector op en licht het VTS-center in over zijn voornemen.

6. Onverminderd de bepalingen van HPV art. 2.2.1 en wanneer er gevaar, schade of hinder voor de scheepvaart kan ontstaan. In deze gevallen moet het schip het VTS-center waarschuwen en maatregelen treffen om het vaarwater vrij te houden.

7. Als het schip verhaalt langsheen de kade met lijnen aan de wal. De aanvang en het einde van het verhaal moet gemeld worden aan het VTS-center.

3.2 Passage Oosterweelwerken

Zeeschepen die de Oosterweelwerken dienen te passeren, zullen automatisch worden ingepland. Zeeschepen zullen via **het sectorkanaal** op de hoogte gebracht worden over het tijdsvenster waarin de passage van de werken dient te gebeuren.

4 Binnenvaart

Deze procedures beschrijven wat binnenschepen waar en wanneer moeten melden aan de VTS-Sector. De melding dient steeds volgens paragraaf 2.12, het model van de 3W's (Wat; Waar; Waarheen) te gebeuren op het relevante VTS-Sectorkanaal:

- Sector Polder: **VHF-kanaal 02**
- Sector Donk**: VHF-kanaal 22**
- Sector Weel: **VHF-kanaal 62**
- **Sector Waasland (zie 2.2): VHF-kanaal 74**

4.1 Verplichte meldingen

Binnenschepen zijn verplicht te melden op het VTS-Sectorkanaal:

1. Alvorens het invaren van de VTS Sector via 1 van de sluiscomplexen.

2. Bij passage van een Sector-grens

3. Bij het verlaten van een ligplaats binnen de VTS-Sector

4. Vlak voor het moment dat het schip ontmeerd is en alvorens deel te nemen aan het verkeer.

5. Als het schip de intentie heeft tot het uitvoeren van een (bijzonder) manoeuvre dat een impact heeft of kan hebben op de verkeersstroom. Het schip roept de betrokken VTS-Sector op en licht het VTS-center in over zijn voornemen.

6. Onverminderd de bepalingen van HPV art. 2.2.1 en wanneer er gevaar, schade of hinder voor de scheepvaart kan ontstaan. In deze gevallen moet de verkeersdeelnemer het VTS-center van de VTS-Sector waarschuwen en maatregelen treffen om het vaarwater vrij te houden.

4.2 Passage Oosterweelwerken

Binnenschepen dienen een passage aanvragen (max 24u op voorhand) op volgende manieren:

- Via Apics Barge
- Via VHF ~~10~~ **5. Vanaf 03/12/2024 08.00 verandert het VHF-kanaal 10 naar VHF-kanaal 5 voor de Passageplanner.**
- Telefonisch 03/229 72 31

Het binnenschip dient het tijdstip (ETA) aan te geven waarop men de werfzone wenst te passeren. Maximaal 2 opeenvolgende passages kunnen aangevraagd worden. Op basis van de aangegeven ETA in zijn passageaanvraag, wordt het binnenschip ingepland in een passage. 3 uur op voorhand zal de planning zichtbaar zijn voor de vaarweggebruiker. Het binnenschip is verzekerd van zijn passage wanneer hij 1 van de Passagelijnen (zie kaart 7.5) gepasseerd is voor het aanvangsuur van de passage waarin hij is ingepland.

5 Wachtzones voor de sluis

Indien er congestie of drukte optreedt in de vaarweg kan de VTS-operator een wachtzone in de vaarweg instellen voor de verkeersdeelnemers die in afwachting zijn voor een schutting via één van de sluizen. Deze wachtzones hebben de bedoeling om de verkeersdoorstroming te bevorderen en schepen zo veel mogelijk uit de weg te leggen zodat ze de andere vaart niet hinderen.

Gedefinieerde wachtzones:

- Sector Donk: tot op heden geen wachtzone gedefinieerd
- Sector Polder: 3 wachtzones gedefinieerd voor het Zandvliet/Berendrecht sluizencomplex
- Sector Weel tot op heden geen wachtzone gedefinieerd

Verkeersdeelnemers kunnen bijgevolg door de VTS-operator gevraagd worden te wachten in één van onderstaande zones in afwachting van hun sluisschutting.

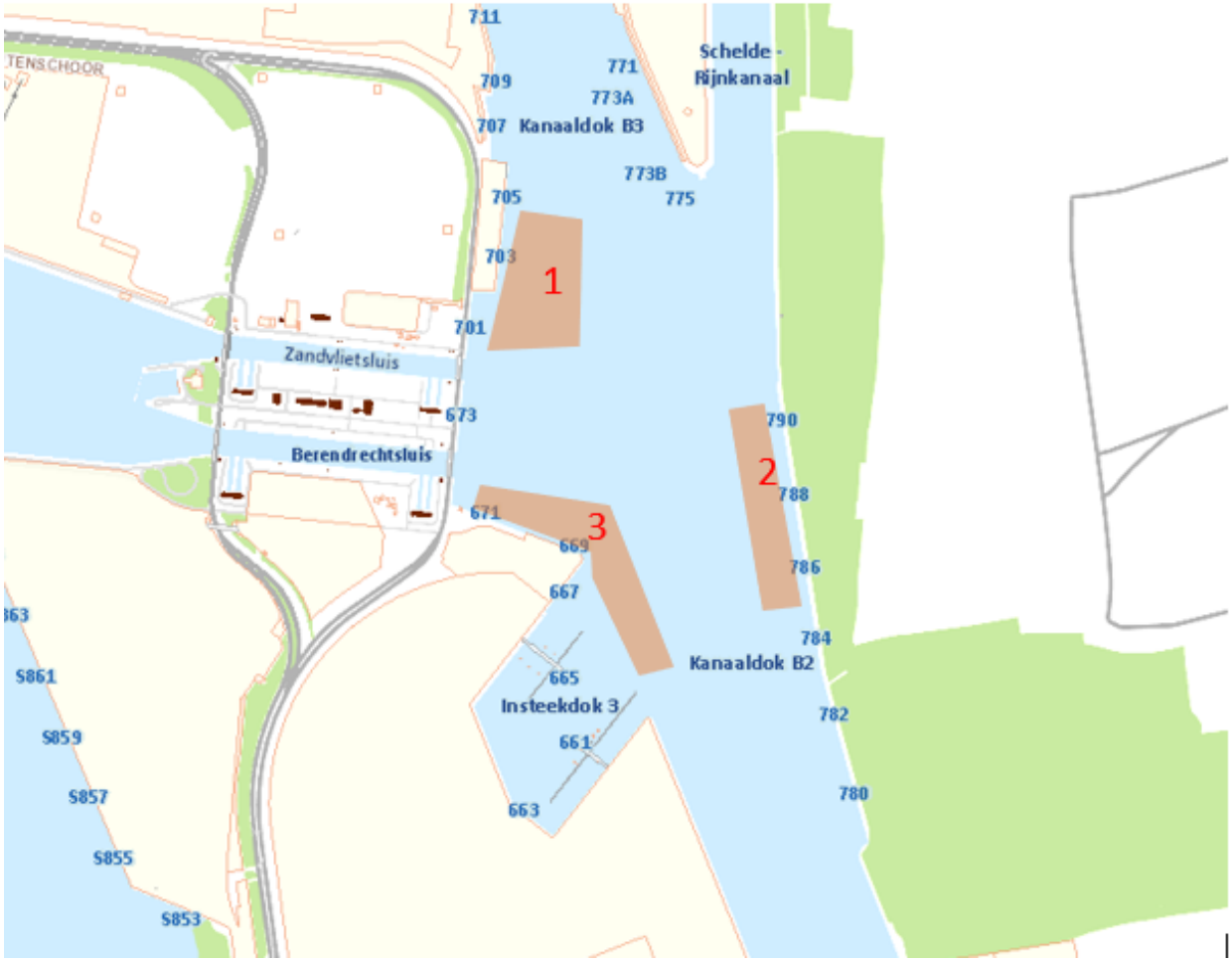

6 Inwerkingtreding en contactgegevens

Deze procedure 'VTS-Port of Antwerp-Bruges VHF communicatieprocedure' is versie 2.02 en treedt in werking op Linker- en Rechteroever op 3 december 2024.

6.1 Contact VTS-center

Adres: VTS-POA, Potpolderweg Zandvlietsluis Gebouw A, 3de verdieping, 2040 Zandvliet.

Email: VTS@portofantwerpbruges.com

Tel: Verkeerscentrale POAB: 03 229 72 50

7 Bijlagen

7.1 VTS-werkingsgebied ‘Sector Waasland’

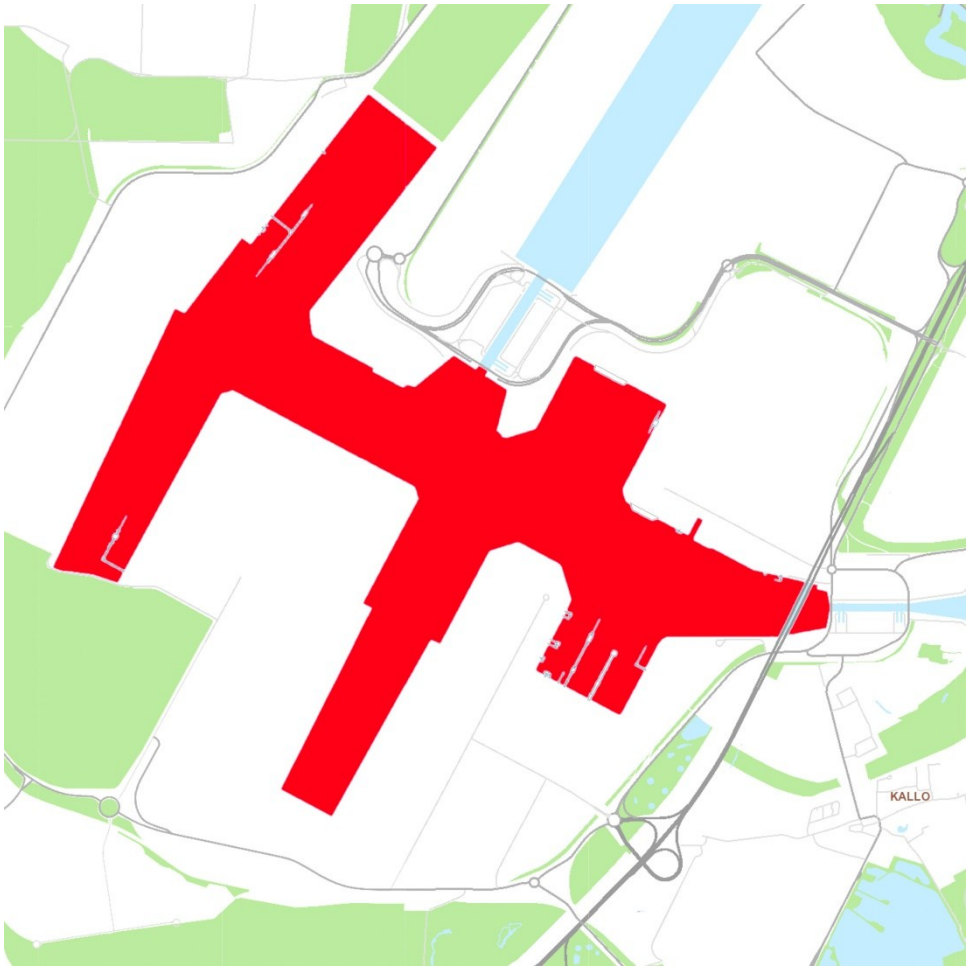

7.2 VTS-werkingsgebied ‘Sector Polder’

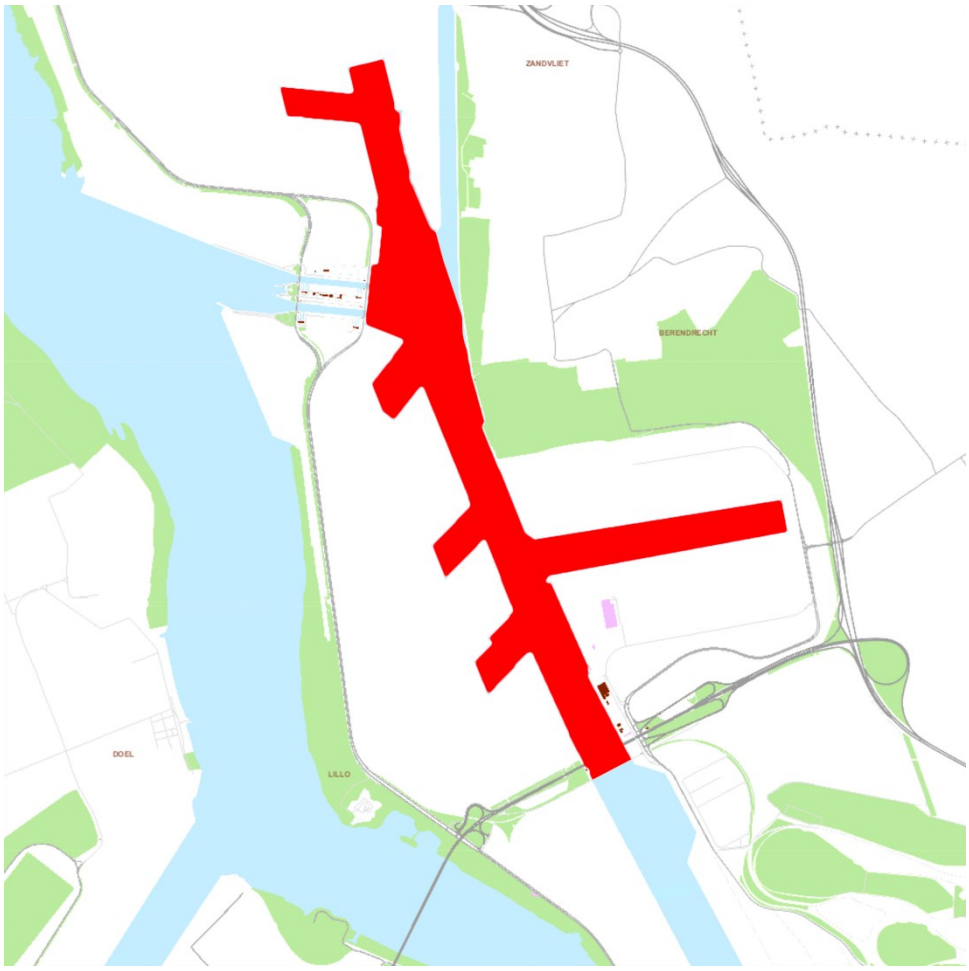

7.3 VTS-werkingsgebied ‘Sector Donk’

7.4 VTS-werkingsgebied ‘Sector Weel’
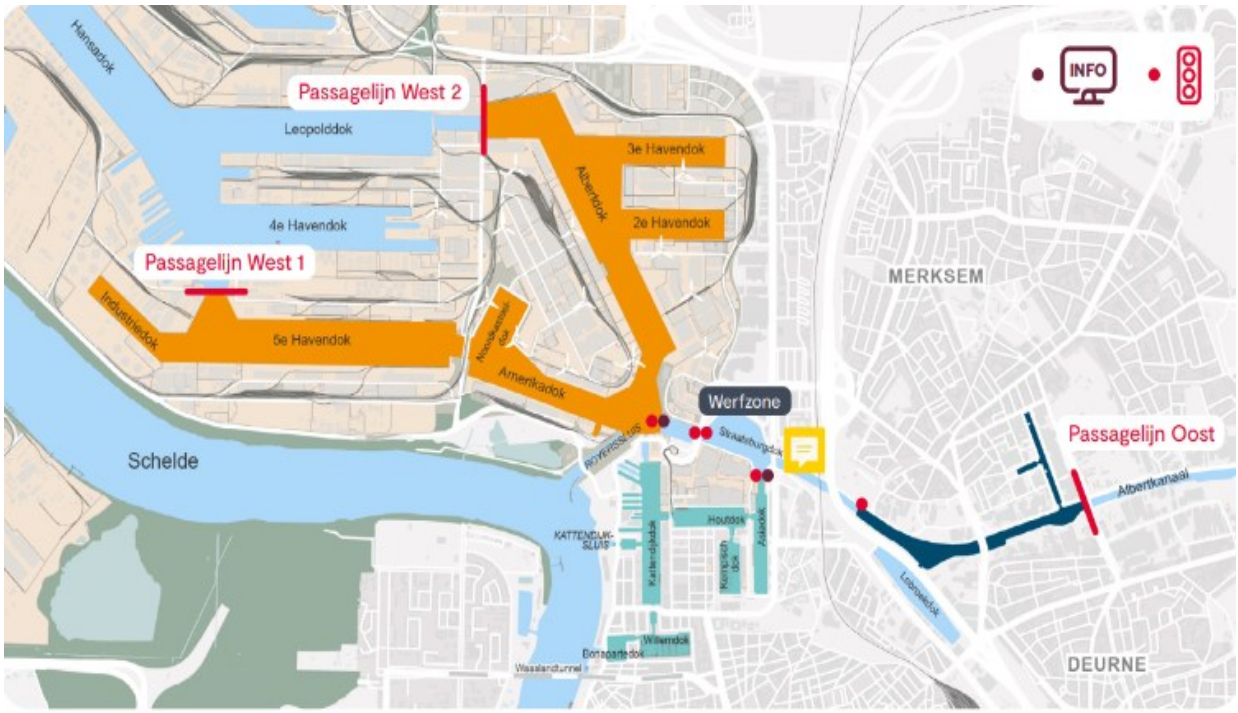
7.5 Oosterweelwerken